

Sovětská moc a postavení ženy (V. I. Lenin, 1919)

Děkuji Institutu české levice, že na své stránky nahráli všech 55 svazků Leninových sebraných spisů v PDF. Tato jejich práce je k nezaplacení a mají můj nekonečný vděk a obdiv. [Viz zde.](#)

U příležitosti druhého výročí sovětské moci musíme celkově zhodnotit vše, co se za tu dobu uskutečnilo, a zamyslet se nad významem a cíli provedeného převratu.

Buržoazie a její přívrženci nás obviňují, že porušujeme demokracii. My tvrdíme, že převrat vyvolaný přechodem k sovětům dal ve světě dosud nevídaný impuls k rozvíjení demokracie do hloubky i do šířky, a to demokracie právě pro pracující a kapitalismem utlačované masy, tedy demokracie pro obrovskou většinu lidu, tedy demokracie socialistické (pro pracující) na rozdíl od demokracie buržoazní (pro vykořisťovatele, pro kapitalisty, pro boháče).

Kdo má pravdu?

Důkladně tuto otázku promyslet a víc do ní proniknout znamená uvážit dvouleté zkušenosti a lépe se připravit na jejich další rozvíjení.

Na danou otázku dává zvlášť názornou odpověď postavení ženy, které zvlášť jasně ukazuje rozdíl mezi buržoazní a socialistickou demokracií.

V buržoazní republice (tj. tam, kde existuje soukromé vlastnictví půdy, továren, akcií atd.), i kdyby to byla ta nejdemokratičtější republika, není *nikde na světě, ani v jedné, ani v té nejvyspělejší zemi* postavení ženy úplně rovnoprávné. A to přes to, že od Velké francouzské (buržoazně demokratické) revoluce uplynulo víc než jedno a čtvrt století.

Buržoazní demokracie slibuje slovy rovnost a svobodu. Ale ve skutečnosti *nedala* ani jedna, ani ta nejvyspělejší buržoazní republika ženské polovině lidstva ani úplnou rovnoprávnost s mužem před zákonem, ani ji neosvobodila od poručnickování mužů a jejich útlaku.

Buržoazní demokracie je demokracie nabubřelých frází, okázalých slov, mnohomluvných slibů a bombastických hesel o *svobodě a rovnosti*, ale ve skutečnosti se tím zastírá nesvoboda a nerovnoprávnost ženy, nesvoboda a nerovnoprávnost pracujících a vykořisťovaných.

Sovětská čili socialistická demokracie zavrhuje krásná, ale falešná slova a vypovídá nemilosrdnou válku pokrytectví »demokratů«, statkářů, kapitalistů nebo přejedených rolníků, kteří se obohacují spekulacním prodejem přebytků obilí hladovějícím dělníkům.

Pryč s touto odpornou lží! »Rovnost« mezi utlačovanými a utlačovateli, mezi vykořisťovanými a vykořisťovateli nemůže být, není a nebude. Dokud není žena osvobozena z postavení, kdy má muž zákonem zabezpečená privilegia v její neprospěch, dokud není dělník osvobozen od útlaku kapitálu, dokud není pracující rolník osvobozen od útlaku kapitalistů, statkářů a obchodníků, nemůže být, není a nebude skutečná »svoboda«.

Ať si lháři a pokrytci, omezenci a zaslepenci, buržoové a jejich přívrženci balamutí lid řečmi o všeobecné svobodě, o všeobecné rovnosti a o všeobecné demokracii.

My dělníkům a rolníkům říkáme: Strhněte těmto lhářům masku a těmto zaslepecům otvírejte oči. Ptejte se:

- Rovnost kterého pohlaví s kterým pohlavím?
- Kterého národa s kterým národem?
- *Které třídy s kterou třídou?*
- Osvobození od jakého útlatku nebo od útlatku které třídy? Svoboda pro kterou třídu?

Kdo mluví o politice, o demokracii, svobodě, rovnosti a socialismu a *neklade si* tyto otázky, nevyzdvihuje je do popředí a nebojuje proti zastírání, zatajování a zamlčování těchto otázek, ten je úhlavní nepřítel pracujících, je to vlk v rouše beránčím, je to zapřísáhlý nepřítel dělníků a rolníků a sluha statkářů, carů a kapitalistů.

Za dva roky udělala sovětská moc v jedné v nejzaostalejších evropských zemí pro osvobození ženy a pro její zrovnoprávnění se »silným« pohlavím tolik, kolik za 130 let neudělaly všechny vyspělé, kulturní, »demokratické« republiky celého světa dohromady.

Vzdělanost, kulturnost, civilizace, svoboda – všechna tato vzletná slova jsou ve všech kapitalistických, buržoazních republikách na světě spojena s neslýchaně hanebnými, odporně špinavými a nelidsky surovými zákony o nerovnoprávnosti ženy, zákony o manželském právu a o rozvodu, o nerovnoprávnosti nemanželského dítěte vůči »manželskému«, o výsadách muže a o ponižování a znevažování ženy.

Útlak kapitálu, břemeno »posvátného soukromého vlastnictví«, despotismus maloměšťácké omezenosti a malopodnikatelského prospěchářství – to zabránilo i těm nejdemokratičtějším buržoazním republikám sáhnout na tyto špinavé a hanebné zákony.

Sovětská republika, republika dělníků a rolníků tyto zákony okamžitě smetla a z celé té konstrukce buržoazní lži a buržoazního pokrytectví nenechala kámen na kameni.

Pryč s touto lží! Pryč s lháři, kteří mluví o svobodě a rovnosti *pro všechny*, zatímco existuje utlačované pohlaví, zatímco existují utlačující třídy, zatímco existuje soukromé vlastnictví kapitálu a akcií, zatímco existují lidé, kteří jsou přejedeni svých přebytků obilí a zotročují hladovějící. Ne svobodu pro všechny, ne rovnost pro všechny, ale *boj* proti utlačovatelům a vykořisťovatelům, *odstranění možnosti* utlačovat a vykořisťovat. To je naše heslo!

Svobodu a rovnost pro utlačované pohlaví!

Svobodu a rovnost pro dělníky a pracující rolníky!

Boj proti utlačovatelům, boj proti kapitalistům, boj proti spekulujícím kulakům!

To je naše bojové heslo, to je naše proletářská pravda, pravda boje proti kapitálu, pravda, kterou jsme vmetli do tváře světu kapitálu s jeho nasládlými, pokryteckými, nabubřelými frázemi o svobodě a rovnosti *vůbec*, o svobodě a rovnosti *pro všechny*.

A právě proto, že jsme z tohoto pokrytectví strhli masku, že uskutečňujeme s revoluční energií svobodu a rovnost pro utlačované a pro pracující proti utlačovatelům, proti kapitalistům a proti kulakům – právě proto si dělníci na celém světě začali sovětské moci tolik cenit.

Právě proto s námi v den druhého výročí sovětské moci sympatizují dělnické masy, utlačovaní a vykořisťovaní ve všech zemích světa.

Právě proto jsme v den druhého výročí sovětské moci přes hlad a zimu, přes všechny útrapy, jež nám působí vpád imperialistů do Ruské sovětské republiky, pevně přesvědčeni, že naše věc je správná a že sovětská moc na celém světě nevyhnutelně zvítězí.

Pravda, č. 249

6. listopadu 1919

Podepsán N. Lenin

Podle textu Pravdy